

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Kazimierz Bronisław
Nazwisko: Machowicz
Miejsce urodzenia: Monasterzyska
Data urodzenia: 01-11-1914
Imię ojca: August
Imię matki: Halina
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta kontrolne śledztwa prowadzonego przez Wydz. Śledczy WUBP w Olsztynie w sprawie nielegalnej organizacji „WiN” działającej na terenie powiatu olsztyńskiego. Kazimierz Machowicz został objęty śledztwem wszczętym 18.12.1946. Zatrzymany 20.12.1946 przez WUBP w Olsztynie w związku z podejrzeniem o przynależność do podziemnej organizacji niepodległościowej. Od czerwca 1946 był członkiem „WiN”-u, został mianowany zastępcą prezesa obwodu na powiat Olsztyn krypt. „Tuła”. Postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Olsztynie z 24.12.1946 tymczasowo aresztowany. W toku śledztwa ustalono, że był członkiem organizacji „WiN”, która miała na celu zmianę ustroju państwa, zajmując stanowisko zastępcy prezesa obwodu „Tuła”. Od maja 1946 zajmował się systematycznym wprowadzaniem nowych członków do organizacji. Pod koniec maja 1946 doręczył prezesowi obwodu „Woronez” przemianowanego na „Waleria” na powiat mrągowski paczkę z nielegalną prasą. Za pracę konspiracyjną otrzymywał wynagrodzenie od swoich zwierzchników. Posiadał nielegalną broń i amunicję. Za to wszystko 18.03.1947 postanowiono pociągnąć Kazimierza Machowicza do odpowiedzialności karnej. W obecności prokuratora przyznał się do przedstawionych zarzutów, poza werbowaniem nowych członków, tłumacząc, że wciągnął do organizacji tylko jedną osobę. Śledztwo zamknięto 24.03.1947. Z akt złożonych do archiwum pod sygn. 288/III wykonano mikrofilm o sygn. 166/3. Akta o sygn. 288/III zniszczono 23.01.1988 za protokołem brakowania nr 34/89.

IPN Bi 0090/166 t. 1-7 (mkf 166/3).

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Olsztynie. Został oskarżony aktem sporządzonym 30.03.1947 o to, że: 1) „od ostatnich dni miesiąca maja 1946 r. do dnia 20.12.1946 r. t.j. do dnia zatrzymania na terenie powiatu olsztyńskiego brał czynny udział w nielegalnym związku »WiN (...), będąc członkiem obwodu olsztyńskiego kryptonim »Tuła-Teresa« na powiat olsztyński pełnił funkcję zastępcy prezesa”; 2) posiadał i przechowywał w swoim mieszkaniu w Czerwoncu w powiecie reszelskim oraz u innej osoby broń i amunicję. Został skazany wyrokiem WSR w Olsztynie (Sr. 388/47) z 31.05.1947 na karę łączną 5 lat pozbawienia wolności z utratą praw publicznych na 3 lata. Postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie (Sn. Odw. S.1797/47) z 13.09.1947 wyrok WSR w Olsztynie z 13.05.1947 utrzymano w mocy. Kazimierz Machowicz zasądzoną karę odbywał w więzieniu w Olsztynie.

IPN OI 8/531-537 (Sr. 338/47).

Kazimierz Machowicz objęty śledztwem prowadzonym od 09.01.1947 do 21.01.1947 przez Wydz. Śledczy WUBP w Olsztynie pod nr 9/47 w sprawie sabotażu na stacji kolejowej w Czerwoncu 01.05.1946 (z zamiarem wysadzenia pociągu jadącego do Związku Radzieckiego podłożono 2 miny pod szyny torów kolejowych, z czego jedna mina wybuchła) i nielegalnego posiadania broni. Kazimierz Machowicz dostarczył dwóm uczestnikom akcji broń palną wraz z amunicją, którą posiadał jako strażnik SOK na stacji w Czerwoncu. Za powyższe Krzysztof Machowicz został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Olsztynie 11.02.1947 na karę złagodzoną po zastosowaniu amnestii do 5 lat pozbawienia wolności z utratą praw publicznych na okres 3 lat. Z akt złożonych do archiwum pod sygn. 451/III wykonano mikrofilm pod sygn. 204/3. Akta papierowe o sygn. 451/III zniszczono 23.01.1988 za protokołem brakowania nr 34/89.

IPN Bi 0090/204 (mkf 204/3).

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Olsztynie (Sr. 72/47). Oskarżony aktem sporządzonym 22.01.1947 o to, że „w dn. 30.04.1946 r. udzielił pomocy dwóm osobom w dokonaniu aktu sabotażu przez wysadzenie pociągu towarowego na linii Czerwonka-Wartenborg, w ten sposób iż wręczył im automat MP (...) oraz rewolwer systemu »Nagan« (...) oraz o to, że od dnia 15.04.1946 do 30.04.1946 (...) bez prawnego zezwolenia władz przechowywał broń palną”. 27.01.1947 akt zatwierdziła Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Olsztynie. Skazany wyrokiem WSR w Olsztynie (Sr. 72/47) z 11.02.1947 na karę łączną 10 lat pozbawienia wolności i utratę praw publicznych na 3 lata. Po zastosowaniu ustawy amnestyjnej, wyrokiem WSR w Olsztynie (Sr. 72/47) z 11.03.1947 złagodzona karę łączną do 5 lat pozbawienia wolności i utraty praw publicznych na 3 lata. W związku z dwoma wyrokami wydanymi przez WSR w Olsztynie (Sr. 72/47 i Sr. 338/47) prokurator wniósł o wydanie wyroku łącznego dla Kazimierza Machowicza. 04.06.1948 Wojskowy Sąd Rejonowy w Olsztynie (Sr. 62/48) wydał wyrok łączny skazując Kazimierza Machowicza na karę łączną 6 lat pozbawienia wolności. Orzeczoną karę odbywał w więzieniu w Barczewie, skąd 10.06.1948 został przeniesiony do więzienia w Rawiczu. Zwolniony po odbyciu kary w całości 20.12.1952.

IPN OI 8/2550 (Sr. 72/47).

Figuruje w aktach operacyjnych prowadzonych od 15.10.1945 przez Wydz. III WUBP w Krakowie. Kazimierz Machowicz pseud. „Kowalski” od 1945 był komendantem posterunku SOK w Czerwonce k. Reszla. W 1949 został aresztowany za przynależność do organizacji podziemnej „WiN”, za co został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Olsztynie (Sr. 72/47, Sr. 338/47, Sr. 62/48) na 6 lat pozbawienia wolności. Kazimierz Machowicz był rozpracowywany przez Ref. III RUBP w Reszlu. W czasie wojny należał do AK „Harnasie” działającej na Podhalu.

IPN Kr 010/1892 (1929/II).

"Charakterystyka nr 23" - opracowanie historyczne przygotowane w Wydz. „C” KWMO w Olsztynie w latach 1974-1978 dotyczące organizacji „Wolność i Niezawisłość” obwód krypt. „Teresa-Waleria”. Kazimierz Machowicz, zastępca prezesa obwodu „Teresa” na powiat olsztyński został aresztowany w wyniku rozpracowania agencyjnego grupowego krypt. „Krakowiacy” prowadzonego przez Wydz. III WUBP w Olsztynie od 02.10.1946 do 24.03.1947. W aktach znajduje się kwestionariusz osobowy Kazimierza Machowicza aresztowanego 20.12.1946, skazanego przez WSR w Olsztynie na karę 5 lat pozbawienia wolności.

IPN Bi 065/32 (811/IV).

Karty i ankiety na czyn członków organizacji bez nazwy z terenu pow. Biskupiec wykonane w Wydz. „C” KWMO w Olsztynie w latach 1972-1979. W materiałach znajduje się karta Członka „WiN” Kazimierza Machowicza, podejrzanego o nielegalne posiadanie broni w Czerwonce pow. Biskupiec, za co m.in. został skazany przez WSR w Olsztynie na karę 5 lat pozbawienia wolności.

IPN Bi 065/155 (934/IV).

Uzupełnienie do "Charakterystyki nr 23" dotyczącej organizacji niepodległościowej „Wolność i Niezawisłość” obwód krypt. „Teresa – Waleria”. Kazimierz Machowicz, zastępca prezesa obwodu „Teresa” został aresztowany w ramach realizacji rozpracowania agencyjnego grupowego krypt. „Krakowiacy” prowadzonego przez Wydz. III WUBP w Olsztynie od 02.10.1946 do 24.03.1947. W aktach znajduje się kwestionariusz osobowy Kazimierza Machowicza. W czasie okupacji niemieckiej był on członkiem i dowódcą plutonu AK. Aresztowany 20.12.1946, skazany przez WSR w Olsztynie na karę 5 lat pozbawienia wolności.

IPN BU 0182/23.

Dar prywatny Andrzeja Zagórskiego zawierający kopię wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Olsztynie (Sr. 338/47) z 31.05.1947 skazującego Kazimierza Machowicza (karanego za sabotaż przez WSR w Olsztynie więzieniem 10 lat) na karę łączną 5 lat pozbawienia wolności i utratę praw publicznych na okres 3 lat za to, że od maja do 20.12.1946 na terenie powiatu olsztyńskiego brał czynny udział w związku „WiN” mającym na celu zmianę ustroju państwa pełniąc funkcję zastępcy prezesa obwodu olsztyńskiego „Tuła-Teresa” oraz za nielegalne posiadanie broni i amunicji.

IPN Kr 595/250.